

המחלקה לניהול ולכלכלה והמחלקה להיסטוריה, פילוסופיה ומדעי היהדות
האוניברסיטה הפתוחה

הכנס השנתי העשירי של האגודה הישראלית להיסטוריה כלכלית

בתמיכת הפורום למדיניות כלכלית ע"ש פנחס ספיר מיסודו של סם רוטברג

יום א', 19 בדצמבר 2021, ט"ו בטבת תשפ"ב

אולם נוידרפר, קמפוס האוניברסיטה הפתוחה, רעננה

הכניסה לקמפוס רק עם תו ירוק או תוצאת בדיקה מתאימה ([לפי הנחיות משרד הבריאות](#))

התכנסות	9:30-9:00
דברי פתיחה	9:40-9:30
א. התפתחויות ותפניות בכלכלת ישראל	11:00-9:40
ב. שבירת מיתוסים בכלכלת ישראל	12:35-11:15
הפסקת צהריים	13:30-12:35
אסיפת חברים והענקת פרס על עבודה סמינריונית מצטיינת	13:40-13:30
ג. פאנל: שיחה על הוראת הכלכלה במדעי הרוח	14:40-13:40
ד. שווקים פרטיים וציבוריים	16:15-14:55
ה. הרצאה מרכזית	17:30-16:30

[הרשמה](#) (חינם) מועד אחרון: ה-13 בדצמבר, 2021

[הוראות](#) חניה והגעה באמצעות תחבורה ציבורית

[אתר האגודה הישראלית להיסטוריה כלכלית](#)

התכנסות	9:30-9:00
---------	-----------

דברי פתיחה	9:40-9:30
------------	-----------

גיא מירון המשנה לעניינים אקדמיים, האוניברסיטה הפתוחה	
רון חריס, נשיא האגודה הישראלית להיסטוריה כלכלית הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל-אביב	

א. התפתחות ותפניות בכלכלת ישראל	11:00-9:40
---------------------------------	------------

מיכון, רפורמה רגולטורית וקונסולידציה בענף מאפיות הלחם בישראל, 1977-1948	יו"ר: יוסף זעירא המחלקה לכלכלה, האוניברסיטה העברית
	דניאל שיפמן המחלקה לכלכלה ומנהל עסקים, אוניברסיטת אריאל (עם אלי גולדשטיין)
	אריה קרמפף ביה"ס לממשל וחברה, המכללה האקדמית תל אביב-יפו
	דוד בורג החוג למתמטיקה, המכללה האקדמית תל-חי
בחינה מחודשת של תוכנית החירום לייצוב המשק	
מבט היסטורי על הדינמיקה ארוכת הטווח של מחירי הדיור בישראל	

ב. שבירת מיתוסים בכלכלת ארץ-ישראל	12:35-11:15
-----------------------------------	-------------

שוק שתי היבשות תמורות כלכליות בלוד ואזורה בתקופה העת'מאנית	יו"ר: ענת שטרן המחלקה להיסטוריה, פילוסופיה, ומדעי היהדות, האוניברסיטה הפתוחה
	רועי מרום החוג ללימודי המזרח התיכון והאסלאם, אוניברסיטת חיפה
	לילך ברק החוג ללימודי ישראל, אוניברסיטת חיפה
	נעה רוזן המחלקה לתולדות ישראל, אוניברסיטת בר-אילן
הון פרטי לבית לאומי יוזמות הון יהודי בריטי בארץ ישראל בתקופת המנדט	
"הישוב השלישי" ההתפתחות ההיסטורית של האידיאולוגיה והפרקטיקה הכלכלית בקיבוצי פועלי אגודת ישראל, 1967-1924	

הפסקת צהריים	13:30-12:35
אסיפת חברים והענקת פרס על עבודה סמינריונית מצטיינת	13:45-13:30

ג. פאנל: שיחה על הוראת הכלכלה במדעי הרוח	14:45-13:45
<p>מנחה: אנה גוטגרץ תוכנית עמיתי מרטין בובר במדעי הרוח והחברה, האוניברסיטה העברית, ופורום מדעי הרוח</p> <p>מתדיינים מרב חקלאי המחלקה להיסטוריה כללית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב נועם יורן התכנית ללימודי מדע, טכנולוגיה וחברה, אוניברסיטת בר אילן תהל פרוש המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב</p>	

ד. שווקים פרטיים וציבוריים	16:20-15:00
<p>בין פטרנליזם לקפיטליזם ליטמן פייגין ויזמות יהודית ברוסיה הצארית בתקופת שלטונו של ניקולאי הראשון</p> <p>מבנה ארגוני ומבנה הבעלות של חברות והשפעתם על השקעה במו"פ עדויות מן המחצית הראשונה של המאה העשרים בארה"ב</p> <p>חדלות פירעון והגנת דירת מגורים בישראל של ראשית המדינה על רקע הטעמים ההיסטוריים-כלכליים שהובילו להגנה זו</p>	<p>יו"ר: ראובן גרונאו המחלקה לכלכלה, האוניברסיטה העברית</p> <p>איליה וובשין החוג לתולדות ישראל, אוניברסיטת חיפה</p> <p>ישי יפה ביה"ס למנהל עסקים, האוניברסיטה העברית</p> <p>שחר קטוביץ הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית</p>

Francesca Trivellato

Institute for Advanced Studies, Princeton

Doing Business with Strangers

Jewish Enterprise Forms before Emancipation

Conventional wisdom attributes a large measure of the success of Jewish firms involved in long-distance trade to the diaspora's cohesion and interdependence. At the same time, mainstream narratives of the historical development of capitalism insist on the importance of institutions that de-personalize business relationships. The talk will address this conundrum on the basis of an analysis of Jewish trading enterprises based in Livorno (a major hub of international trade and the Western Sephardic diaspora) in the seventeenth and eighteenth centuries.

יו"ר: רון חריס, נשיא האגודה הישראלית להיסטוריה כלכלית הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל-אביב

פרנציסקה טריוולאטו המכון ללימודים מתקדמים, פרינסטון

עשיית עסקים עם זרים אופנים של יוזמה יהודית טרם האמנציפציה

מקובל לייחס במידה רבה את ההצלחה של חברות עסקיות יהודיות המעורבות בסחר ארוך-טווח ללכידות ולקשרי תלות-הדדית בין יהודי הגולה. באותו הזמן, הנרטיבים המקובלים של ההתפתחות ההיסטורית של הקפיטליזם מדגישים את החשיבות של מוסדות המאפשרים קשרי מסחר בלתי-אישיים. ההרצאה תדון בסתירה הזו על בסיס ניתוח של מפעלי יזמות סחר יהודיים שמרכזם בליבורנו, מרכז חשוב של סחר בינלאומי ושל הפזורה הספרדית המערבית, במאות הי"ז והי"ח.